

WaysTUP!

VALUE CHAINS FOR DISRUPTIVE TRANSFORMATION OF URBAN BIOWASTE INTO BIOBASED PRODUCTS IN THE CITY CONTEXT

Παραδοτέο 7.1: Πολιτικές και νομοθετικό πλαίσιο για την αξιοποίηση των αστικών βιοαποβλήτων

Η παρούσα έκθεση (Παραδοτέο 7.1) αφορά στην επισκόπηση των πολιτικών και του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την αξιοποίηση των αστικών βιοαποβλήτων σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο εστιάζοντας στις πέντε χώρες όπου υλοποιούνται οι δραστηριότητες του έργου WaysTUP! Αυτές οι χώρες είναι: η Ισπανία, η Ελλάδα, η Τσεχία, η Ιταλία, και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το Παραδοτέο 7.1 εκπονήθηκε από την εταιρεία DRAXIS ENVIRONMENTAL SA σε συνεργασία με τους εταίρους του έργου: SOCIEDAD ANONIMA AGRICULTORES DE LAVEGA DE VALENCIA, NAFIGATE CORPORATION AS και BIO-BEAN LIMITED.

Ειδικότερα, η έκθεση αποτελεί την πρώτη έκδοση του παραδοτέου που ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2021. Για τη διενέργεια αυτής της βασικής ανάλυσης και την παροχή μιας συνολικής επισκόπησης, έχουν ληφθεί υπόψη οι ισχύουσες και κυρίαρχες περιβαλλοντικές πολιτικές της ΕΕ, καθώς και επιλεγμένη νομοθεσία της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο στις εν λόγω χώρες και περιοχές του έργου WaysTUP! Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη δευτερογενής έρευνα στο διαδίκτυο σε επίσημα και ανεπίσημα έγγραφα, εκθέσεις και δημοσιεύσεις. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε επαλήθευση και συμπλήρωση των συλλεχθέντων στοιχείων σε συνεργασία με τους εταίρους του έργου που προαναφέρθηκαν ως εκπρόσωποι των χωρών ενδιαφέροντος. Για το σκοπό αυτό έγινε χρήση σύντομου ερωτηματολογίου που διαμορφώθηκε για τις ανάγκες της μελέτης και που αφορούσε στη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για τις χώρες ενδιαφέροντος.

Με βάση την έρευνα που διεξάχθηκε, διαφάνηκε ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχουν σημαντικές πολιτικές και στρατηγικές που στοχεύουν στην προώθηση της αξιοποίησης των αποβλήτων που περιλαμβάνουν και τα βιοαπόβλητα. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι η ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών στις εν λόγω χώρες είναι ικανοποιητική. Παρόλα αυτά, η υιοθέτησή τους σε εθνικές στρατηγικές και η εφαρμογή τους μέσα από σχέδια, ειδικά για τα βιοαπόβλητα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, είναι σχετικά περιορισμένη. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι στόχοι που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο δεν έχουν ενσωματωθεί επαρκώς σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ακόμη, η έρευνα έδειξε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ευθυνών για τη διαχείριση των αποβλήτων ανατίθεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες είναι ελεύθερες να υλοποιήσουν τα δικά τους σχέδια και δραστηριότητες. Στις περισσότερες περιπτώσεις, εκτός από την υποχρέωση επίτευξης συγκεκριμένων αριθμητικών στόχων που καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, οι αρμόδιες αρχές ακολουθούν διαφορετικές προσεγγίσεις

διαχείρισης αποβλήτων. Τελικά, αυτό οδηγεί σε διαφορετική πρόοδο μεταξύ των περιφερειών προς την εφαρμογή και την επίτευξη των στόχων πολιτικής.

Το γεγονός αυτό ενισχύεται από την παρατήρηση ότι όσο στενεύουν τα διοικητικά όρια, ο αριθμός των καθιερωμένων επίσημων στρατηγικών που σχετίζονται με τη διαχείριση των αποβλήτων γίνεται μικρότερος. Από τη μία πλευρά, θα μπορούσε κανείς να δει το παράδοξο ότι, παρόλο που οι αρχές έχουν αναλάβει την ευθύνη, φαίνεται να έχουν περιορισμένα σχέδια (ωστόσο δεν ήταν στο πεδίο αυτής της έρευνας να εξετασθεί γιατί συμβαίνει αυτό). Από την άλλη πλευρά, παρατηρήθηκε ότι οι περισσότερες από τις περιφέρειες έχουν ενδιαφέρον και δραστηριοποιούνται στην υιοθέτηση προσεγγίσεων και στην υλοποίηση δράσεων για την καθιέρωση κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας, ακόμη και χωρίς τη διαμόρφωση επίσημων στρατηγικών.

Συνοπτικά, για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων η τροποποιημένη οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό το σημαντικό κλάσμα αποβλήτων που απαιτεί δράση για την αποτελεσματική και αποδοτική διαχείρισή του. Παρ'όλα αυτά, φαίνεται ότι για πολλές χώρες και περιοχές η διαχείριση των βιοαποβλήτων είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα καθώς παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις ακόμη και στην ίδια χώρα. Η ανάλυση έδειξε ότι καμία χώρα ή περιοχή μελέτης δεν έχει ειδική επίσημη στρατηγική για τη διαχείριση βιοαποβλήτων. Μια τέτοια προσέγγιση θα υποστήριζε αποτελεσματικά τη δημιουργία ενός συνολικού οράματος και μίας στρατηγικής προσέγγισης για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων. Όπως παρατηρήθηκε, τις περισσότερες φορές το σχέδιο διαχείρισης των βιοαποβλήτων ενσωματώνεται στο εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων.

Το έργο *WaysTUP!* στοχεύει στην επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών αξιοποίησης βιοαποβλήτων που παράγονται στις πόλεις. Έτσι, οι επιτυχημένες τεχνολογίες του έργου *WaysTUP!* μπορεί να αποτελέσουν έμπρακτα παραδείγματα προς την αποκλειστική αξιοποίηση των βιοαποβλήτων συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης και αξιοποίησης βιοαποβλήτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο σε όλες τις χώρες μελέτης και αλλού.